

Financial Accounting

HARRISON . HORNGREN . THOMAS

Prepared by
Coby Harmon

University of California, Santa Barbara
Westmont College

7

Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία, Φυσικοί Πόροι και Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

Αντικείμενο μάθησης

1. Μέτρηση και υπολογισμός του κόστους του πάγιου ενεργητικού

Πίνακας 7-1. Μακροπρόθεμα (πάγια) περιουσιακά στοιχεία και σχετικοί λογαριασμοί εξόδου

Λογαριασμός Παγίου (Ισολογισμός)	Σχετικός Λογαριασμός Εξόδου (Αποτελέσματα Χρήσεως)
Πάγιο Ενεργητικό	
Γηπεδικές Εκτάσεις	Κανένας
Κτίρια, Μηχανήματα & Εξοπλισμός	Αποσβέσεις
Έπιπλα και Σκεύη	Αποσβέσεις
Βελτιώσεις Γηπεδικών Εκτάσεων	Αποσβέσεις
Φυσικοί Πόροι	Εξάντληση (κόστος πωληθέντων)
Άυλα Πάγια	Αποσβέσεις (amortization)

Μέτρηση και υπολογισμός του κόστους του πάγιου ενεργητικού

Ο βασικός κανόνας για τη μέτρηση του κόστους ενός περιουσιακού στοιχείου:

Το κόστος κάθε περιουσιακού στοιχείου είναι το σύνολο των ποσών που δαπανήθηκαν για την απόκτησή του ώστε να καταστεί έτοιμο για τη χρήση για την οποία προορίζεται

Το κόστος περιλαμβάνει

- ▶ Τιμή αγοράς
- ▶ Φόροι
- ▶ Προμήθειες
- ▶ Άλλα ποσά που καταβλήθηκαν για να καταστεί το πάγιο έτοιμο για χρήση

Γηπεδικές εκτάσεις

Το κόστος των γηπεδικών εκτάσεων περιλαμβάνει:

- ▶ Τιμή αγοράς (μετρητά συν τυχόν γραμμάτια πληρωτέα)
- ▶ Αμοιβές συμβολαιογράφων και μεσιτών
- ▶ Φόροι μεταβίβασης
- ▶ Δαπάνες που έγιναν για τη διαμόρφωση και τον καθαρισμό καθώς και την κατεδάφιση παλαιών κτισμάτων

Παράδειγμα

Η FedEx αγόρασε μια έκταση 20 στρεμμάτων για την κατασκευή μιας αποθήκης και υπέγραψε γραμμάτιο αξίας \$300.000. Η FedEx κατέβαλε επίσης \$10.000 ως αμοιβή του μεσίτη, \$8.000 για καθυστερημένους φόρους ιδιοκτησίας, \$5.000 για κατεδάφιση παλιού κτίσματος, \$1.000 για τοπογραφική αποτύπωση, και \$260.000 για την διαμόρφωση χώρου στάθμευσης, όλα με μετρητά. Ποιό είναι το κόστος του γηπέδου;

	Γηπεδική έκταση
Τιμή αγοράς	<u>\$300.000</u>
Αμοιβή κτηματομεσίτη	10.000
Καθυστερημένοι φόροι	8.000
Κατεδάφιση κτίσματος	5.000
Τυπογραφική αποτύπωση	1.000
Χώρος στάθμευσης	0
	<hr/>
Κόστος	<u><u>\$324.000</u></u>

Παράδειγμα

Η FedEx αγόρασε μια έκταση 20 στρεμμάτων για την κατασκευή μιας αποθήκης και υπέγραψε γραμμάτιο αξίας \$300.000. Η FedEx κατέβαλε επίσης \$10.000 ως αμοιβή του μεσίτη, \$8.000 για καθυστερημένους φόρους ιδιοκτησίας, \$5.000 για κατεδάφιση παλιού κτίσματος, \$1.000 για τοπογραφική αποτύπωση, και \$260.000 για την διαμόρφωση χώρου στάθμευσης, όλα με μετρητά.

Η FedEx καταχώρησε την αγορά ως εξής:

	Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
	Γηπεδικές εκτάσεις	324.000	
	Γραμμάτια πληρωτέα		300.000
	Ταμειακά διαθέσιμα		24.000

Κτίρια, Μηχανήματα και Εξοπλισμός

Το **κόστος κατασκευής** ενός κτιρίου περιλαμβάνει:

- ▶ Αμοιβές για αρχιτεκτονικά σχέδια και μελέτες
- ▶ Κόστος άδειας κατασκευής
- ▶ Αμοιβές εργολάβων
- ▶ Πληρωμές για υλικά, εργασία, και γενικά έξοδα
- ▶ Τόκοι δανείων που συνάφθηκαν για τη χρηματοδότηση του έργου

Το **κόστος αγοράς** ενός κτιρίου περιλαμβάνει:

- ▶ Τιμή αγοράς
- ▶ Αμοιβή μεσίτη
- ▶ Φόροι
- ▶ Δαπάνες για επισκευή και ανακαίνιση του κτιρίου για την προβλεπόμενη χρήση του

Κτίρια, Μηχανήματα και Εξοπλισμός

Το κόστος των μηχανημάτων περιλαμβάνει:

- ▶ Τιμή αγοράς (μείον τυχόν εκπτώσεις)
- ▶ Μεταφορικά
- ▶ Ασφάλιστρα
- ▶ Φόρους
- ▶ Προμήθειες αγοράς
- ▶ Κόστος εγκατάστασης
- ▶ Κόστος δοκιμών για έλεγχο πριν τεθεί σε λειτουργία
- ▶ Κόστος ειδικών κατασκευών

ΕΠΕΚΤΑΣΕΙΣ, ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ, ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ

Στο κόστος των βελτιώσεων των γηπεδικών εκτάσεων περιλαμβάνονται:

► Κατασκευή εσωτερικού οδικού δικτύου, οι πινακίδες, η περίφραξη, οι εγκαταστάσεις συστήματος ποτισμού, κλπ.

Τα κόστη αυτά υπόκεινται σε φθορά, επομένως το κόστος τους πρέπει να αποσβεστεί

Βελτιώσεις μισθωμένων γηπεδικών εκτάσεων

► Το κόστος αποσβένεται μέσα στο χρονικό διάστημα της μίσθωσης

Μαζική αγορά παγίων περιουσιακών στοιχείων

- ▶ Διάφορα πάγια αγοράζονται μαζικά έναντι ενός κατ' αποκοπήν ποσού
- ▶ Το συνολικό κόστος μοιράζεται ανάλογα με τη σχετική αξία πώλησης ή την τρέχουσα αξία του
- ▶ Η τεχνική αυτή καλείται *μέθοδος της σχετικής αξίας πώλησης*

Παράδειγμα: Έστω η FedEx αγοράζει ένα οικόπεδο μαζί με κτίριο στο Denver. Το κτίριο είναι κτισμένο σε 4 στρέμματα γης και η συνολική αξία αγοράς γης και κτιρίου είναι \$2.800.000. Η τρέχουσα αξία του οικοπέδου εκτιμάται σε \$300.000 και του κτιρίου σε \$2.700.000.

Παράδειγμα

Η FedEx υπολογίζει αρχικά τη σχέση της τρέχουσας αξίας κάθε παγίου προς την συνολική αξίας. Τα ποσοστά αυτά χρησιμοποιούνται στην συνέχεια για τον προσδιορισμό του κόστους κτήσεως κάθε παγίου:

Περιουσιακά στοιχεία	Αγοραία αξία	Συνολική αγοραία αξία	Ποσοστό συνολικής αγοραίας αξίας	Συνολικό κόστος	Κόστος κάθε στοιχείου
Γήπεδα	\$ 300.000	÷ \$ 3.000.000	= 10%	x \$ 2.800.000	\$ 280.000
Κτίρια	2.700.000	÷ 3.000.000	= 90%	x \$ 2.800.000	2.520.000
Σύνολο	<u>\$ 3.000.000</u>		<u>100%</u>		<u>\$ 2.800.000</u>

Παράδειγμα

Αν η FedEx πληρώσει με μετρητά, η εγγραφή καταχώρισης της αγοράς οικοπέδου και κτιρίου θα είναι η εξής:

Περιουσιακά στοιχεία	Αγοραία αξία	Συνολική αγοραία αξία	Ποσοστό συνολικής αγοραίας αξίας	Συνολικό κόστος	Κόστος κάθε στοιχείου
Γήπεδα	\$ 300.000	÷ \$ 3.000.000	= 10%	x \$ 2.800.000	\$ 280.000
Κτίρια	2.700.000	÷ 3.000.000	= 90%	x \$ 2.800.000	2.520.000
Σύνολο	<u>\$ 3.000.000</u>		<u>100%</u>		<u>\$ 2.800.000</u>

	Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
	Γήπεδα	280.000	
	Κτίρια	2.520.000	
	Ταμειακά διαθέσιμα		2.800.000

& σκέψου

Πώς θα διαχωρίζατε μια αγορά γηπέδου, κτιρίου και εξοπλισμού με κατ' αποκοπήν αξία €120.000 όταν οι εκτιμώμενες τιμές είναι €40.000, €95.000, and €15.000, αντίστοιχα;

Απάντηση

	Εκτιμώμενη αγοραία αξία	Ποσοστό συνολικής αγοραίας αξίας	x	Συνολικό κόστος	=	Κόστος κάθε στοιχείου
Γήπεδα.....	\$ 40.000	26,7%*	x	\$ 120.000	=	\$ 32.040
Κτίρια.....	95.000	63,3%	x	\$ 120.000	=	75.960
Εξοπλισμός.....	15.000	10,0%	x	\$ 120.000	=	12.000
Σύνολο.....	<u>\$ 150.000</u>	<u>100,0%</u>				<u>\$ 120.000</u>

7

Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία, Φυσικοί Πόροι και Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

Αντικείμενο μάθησης

2. **Διάκριση** μιας κεφαλαιουχικής δαπάνης από ένα άμεσο έξοδο

Διάκριση μιας κεφαλαιουχικής δαπάνης από ένα άμεσο έξοδο

- ▶ Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες βελτιώνουν την κατάσταση ενός παγίου στοιχείου ή επεκτείνουν την ωφέλιμη ζωή του
- ▶ Κεφαλαιουχική, σημαίνει ότι το κόστος μεταφέρεται στον λογαριασμό του παγίου και όχι σε λογαριασμό εξόδου

Πίνακας 7-2

Καταχώριση Κεφαλαιουχικών Δαπανών σε Πάγιο Στοιχείο	Καταχώριση Επισκευών και Δαπανών Συντήρησης (μη πάγια στοιχεία) ως Έξοδο
Έκτακτες επισκευές: Γενική επισκευή μηχανής Τροποποίηση ενός φορτηγού για αλλαγή χρήσης Προσθήκη στην αποθηκευτική ικανότητα του φορτηγού	Συνήθειες επισκευές: Επισκευές των μηχανικών μερών Αλλαγές λαδιού κλπ. Αντικατάσταση ελαστικών, αλλαγή χρώματος κλπ.

7

Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία, Φυσικοί Πόροι και Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

Αντικείμενο μάθησης

3. Μέτρηση και αναφορά των αποσβέσεων παγίων στοιχείων

Μέτρηση και αναφορά των αποσβέσεων παγίων στοιχείων

Αποσβέσεις

- ▶ Διαδικασία που κατανέμει το κόστος ενός παγίου στοιχείου στη διάρκεια της ζωής του
- ▶ Κατανέμει το κόστος σε σχέση με τα έσοδα που αναμένεται να πραγματοποιηθούν από το πάγιο αυτό σε κάθε περίοδο χρήσης
- ▶ Το έξοδο της απόσβεσης (όχι η συσσωρευμένη απόσβεση) αναφέρεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων
- ▶ Τα γήπεδα δεν αποσβένονται

Μέτρηση και αναφορά των αποσβέσεων παγίων στοιχείων

Απόσβεση

- ▶ **Δεν αποτελεί** διαδικασία αποτίμησης
- ▶ **Δεν σημαίνει** συγκέντρωση μετρητών για την αντικατάσταση των παγίων όταν αυτά φθαρούν

Πίνακας 7-3 | Απόσβεση: Κατανομή του κόστους παγίου σε περιόδους στις οποίες θα συμβάλει στην πραγματοποίηση εσόδων

Πώς μετρώνται οι αποσβέσεις

Πρέπει να γνωρίζουμε τρία πράγματα

Κόστος

**Εκτιμώμενη
διάρκεια της
ωφέλιμης
ζωής**

**Εκτιμώμενη
υπολειμματική
αξία**

- ◆ Το χρονικό διάστημα μέσα στο οποίο πιστεύεται ότι το πάγιο θα χρησιμοποιηθεί παραγωγικά από την εταιρεία
- ◆ Μπορεί να μετρηθεί σε χρόνια, μονάδες προϊόντος, χιλιόμετρα ή με κάποιον άλλο τρόπο

Πώς μετρώνται οι αποσβέσεις

Πρέπει να γνωρίζουμε τρία πράγματα

Κόστος

Εκτιμώμενη
διάρκεια της
ωφέλιμης
ζωής

Εκτιμώμενη
υπολειμματική
αξία

- ◆ Η καθαρή αξία που αναμένεται ότι θα εισπραχθεί σε περίπτωση πώλησης ενός παγίου στο τέλος της διάρκειας της ωφέλιμης ζωής του
- ◆ **Δεν** αποσβένεται

Αποσβεστέα αξία = Κόστος παγίου - Εκτιμώμενη υπολειμματική αξία

Μέθοδοι αποσβέσεων

Τρεις βασικές μέθοδοι

Σταθερής
απόσβεσης

Μονάδων
παραγωγής

Επιταχυνόμενης
(φθίνουσας)
απόσβεσης

Πίνακας 7-4 |
Υπολογισμός
αποσβέσεων

Δεδομένα	Ποσά
Κόστος φορτηγού	\$41.000
Μείον Εκτιμώμενη υπολειμματική αξία.....	<u>(1.000)</u>
Αποσβεστέα αξία	<u>\$40.000</u>
Εκτιμώμενη διάρκεια ωφέλιμης ζωής :	
Έτη.....	5 έτη
Μονάδες παραγωγής	100.000 χλμ

Depreciation Methods

Τρεις βασικές μέθοδοι

Σταθερής
απόσβεσης

Μονάδων
παραγωγής

Επιταχυνόμενης
(φθίνουσας)
απόσβεσης

- ◆ Το ποσό της απόσβεσης παραμένει σταθερό κάθε χρόνο
- ◆ Υπολογίζεται διαιρώντας την αποσβεστήα αξία με τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του

Σταθερή απόσβεση

Πίνακας 7-4

Δεδομένα	Ποσά
Κόστος φορτηγού	\$41.000
Μείον Εκτιμώμενη υπολειμματική αξία.....	<u>(1.000)</u>
Αποσβεστέα αξία	<u>\$40.000</u>
Εκτιμώμενη διάρκεια ωφέλιμης ζωής :	
Έτη.....	5 έτη
Μονάδες παραγωγής	100.000 χλμ

$$\begin{aligned}\text{Σταθερή ετήσια απόσβεση} &= \frac{\text{Κόστος} - \text{Υπολειμματική αξία}}{\text{Έτη}} \\ &= \frac{\$41.000 - \$1.000}{5} \\ &= \mathbf{\$8.000}\end{aligned}$$

Σταθερή απόσβεση

Η εγγραφή καταχώρισης της απόσβεσης είναι

	Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
	Αποσβέσεις (φορτηγό)	8.000	
	Συσσωρευμένες αποσβέσεις (φορτηγό)		8.000

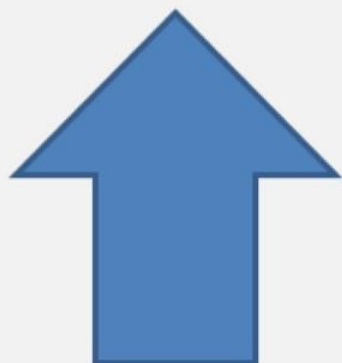
Πίνακας 7-5 | Χρονοδιάγραμμα της απόσβεσης του φορτηγού με την μέθοδο σταθερής απόσβεσης

A1							
	A	B	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	Z
1	Ημερομηνία	Κόστος	%	Αποσβεστέο Κόστος	Ετήσιο Έξοδο	Συσ. Αποσβέσεις	Λογιστ. Αξία
2	1/1/2011	41.000		40.000			41.000
3	31/12/2011		0,2	40.000	8.000	8.000	33.000
4	31/12/2012		0,2	40.000	8.000	16.000	25.000
5	31/12/2013		0,2	40.000	8.000	24.000	17.000
6	31/12/2014		0,2	40.000	8.000	32.000	9.000
7	31/12/2015		0,2	40.000	8.000	40.000	1.000
8							

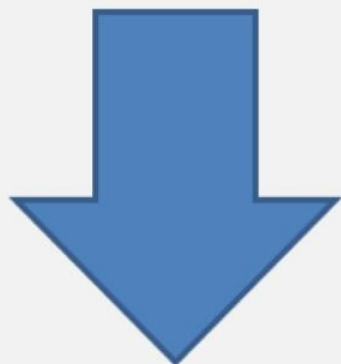
* 1/έτη ωφέλιμης ζωής = $1/5 = 0,2 = 20\%$

Μέθοδοι αποσβέσεων

Καθώς ένα πάγιο χρησιμοποιείται για τη λειτουργία της εταιρείας

**Οι συσσωρευμένες
αποσβέσεις
αυξάνουν**

**Η λογιστική αξία του
παγίου μειώνεται**

Τελική λογιστική αξία του παγίου = Υπολειμματική αξία

& σκέψου

Την 01/01 η FedEx αγόρασε ένα μηχάνημα κόστους \$10.000 με διάρκεια ωφέλιμης ζωής 5 χρόνια και υπολειμματική αξία \$2.000. Πόσες θα είναι οι ετήσιες αποσβέσεις με τη σταθερή μέθοδο;

Απάντηση

Κόστος	\$10.000
Μείον: Υπολειμματική αξίας	<u>- 2.000</u>
Αποσβεστέα αξία	8.000
Ωφέλιμη διάρκεια ζωής	<u>÷ 5</u>
Ετήσια απόσβεση	<u><u>\$1.600</u></u>

Μέθοδοι αποσβέσεων

Τρεις βασικές μέθοδοι

Σταθερής
απόσβεσης

Μονάδων
παραγωγής

Επιταχυνόμενης
(φθίνουσας)
απόσβεσης

- ◆ Σε κάθε μονάδα προϊόντος ή υπηρεσίας που παράγεται από το πάγιο στοιχείο επιμερίζεται ένα **σταθερό ποσό αποσβέσεων**
- ◆ Η αποσβεστέα αξία διαιρείται με τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής-εκφρασμένη σε μονάδες παραγωγής-για να προσδιοριστεί το ποσό της απόσβεσης
- ◆ Το ποσό της απόσβεσης ανά μονάδα πολλαπλασιάζεται με τον αριθμό των μονάδων που παράχθηκαν σε κάθε περίοδο για να υπολογιστεί η ετήσια απόσβεση

Μονάδες παραγωγής

Δεδομένα	Ποσά
Κόστος φορτηγού	\$41.000
Μείον Εκτιμώμενη υπολειμματική αξία.....	<u>(1.000)</u>
Αποσβεστέα αξία	<u>\$40.000</u>
Εκτιμώμενη διάρκεια ωφέλιμης ζωής :	
Έτη.....	5 έτη
Μονάδες παραγωγής	100.000 χλμ

Πίνακας 7-4

$$\begin{aligned} \text{Αποσβέσεις/ μονάδα παραγωγής} &= \frac{\text{Κόστος} - \text{Υπολειμματική αξία}}{\text{Ωφέλιμη διάρκεια ζωής}} \\ &= \frac{\text{(σε μονάδες παραγωγής)}}{\text{\$41.000 - \$1.000}} \\ &= \frac{\text{100.000 χλμ.}}{\text{\$0,40/χλμ.}} \end{aligned}$$

Μονάδες παραγωγής

Έστω ότι η εταιρεία αναμένει ότι το φορτηγό θα διανύσει 20.000 χλμ. τον 1ο χρόνο, 30.000 χλμ. τον 2ο χρόνο, 25.000 χλμ. τον 3ο, 15.000 χλμ. τον 4ο και 10.000 χλμ. τον 5ο χρόνο. Ο Πίνακας 7-6 απεικονίζει το χρονοδιάγραμμα των αποσβέσεων με τη μέθοδο των μονάδων παραγωγής.

Πίνακας 7-6 | Χρονοδιάγραμμα της απόσβεσης του φορτηγού με τη μέθοδο των μονάδων παραγωγής

	A1						
	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ	Z
1	Ημερομηνία	Κόστος	Ανά Μονάδα	Αριθμός Μονάδων	Ετήσιο Έξοδο	Συσ. Αποσβέσεις	Λογιστ. Αξία
2	1/1/2011	41.000					41.000
3	31/12/2011		0,4	20.000	8.000	8.000	33.000
4	31/12/2012		0,4	30.000	12.000	20.000	21.000
5	31/12/2013		0,4	25.000	10.000	30.000	11.000
6	31/12/2014		0,4	15.000	6.000	36.000	5.000
7	31/12/2015		0,4	10.000	4.000	40.000	1.000
8							

Το ύψος των αποσβέσεων με τη μέθοδο αυτή μεταβάλλεται ανάλογα με τον αριθμό των μονάδων που παράγει το πάγιο στοιχείο

Μονάδες παραγωγής

Πίνακας 7-6 | Χρονοδιάγραμμα της απόσβεσης του φορτηγού με τη μέθοδο των μονάδων παραγωγής

	A1						
	A	B	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	Z
1	Ημερομηνία	Κόστος	Ανά Μονάδα	Αριθμός Μονάδων	Ετήσιο Έξοδο	Συσ. Αποσβέσεις	Λογιστ. Αξία
2	1/1/2011	41.000					41.000
3	31/12/2011		0,4	20.000	8.000	8.000	33.000
4	31/12/2012		0,4	30.000	12.000	20.000	21.000
5	31/12/2013		0,4	25.000	10.000	30.000	11.000
6	31/12/2014		0,4	15.000	6.000	36.000	5.000
7	31/12/2015		0,4	10.000	4.000	40.000	1.000
8							

Η εγγραφή καταχώρισης της απόσβεσης στις 31/12/2011 θα είναι:

	Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
	Αποσβέσεις (φορτηγό)	8,000	
	Συσσωρευμένες αποσβέσεις (φορτηγό)		8,000

Μέθοδοι αποσβέσεων

Τρεις βασικές μέθοδοι

Σταθερής
απόσβεσης

Μονάδων
παραγωγής

Επιταχυνόμενης
(φθίνουσας)
απόσβεσης

- ◆ Διαγράφει ένα μεγαλύτερο ποσό από το κόστος του παγίου στην αρχή της ωφέλιμης ζωής του από ότι η μέθοδος σταθερής απόσβεσης
- ◆ Η φθίνουσα είναι η πιο συνηθισμένη μέθοδος επιταχυνόμενης απόσβεσης
- ◆ Υπολογίζει τις ετήσιες αποσβέσεις πολλαπλασιάζοντας την μειούμενη λογιστική αξία του παγίου στην αρχή του χρόνου με έναν σταθερό συντελεστή που είναι διπλάσιος εκείνου της σταθερής μεθόδου

Φθίνουσα απόσβεση

Πίνακας 7-4

Δεδομένα	Ποσά
Κόστος φορτηγού	\$41.000
Μείον Εκτιμώμενη υπολειμματική αξία.....	<u>(1.000)</u>
Αποσβεστέα αξία	<u>\$40.000</u>
Εκτιμώμενη διάρκεια ωφέλιμης ζωής :	
Έτη.....	5 έτη
Μονάδες παραγωγής	100.000 χλμ

$$\begin{aligned}
 \text{Ποσοστό φθίνουσας απόσβεσης} &= \frac{1}{\text{Ωφέλιμη ζωή}} \times 2 \\
 &= \frac{1}{5 \text{ έτη}} \times 2 \\
 &= \mathbf{20\% \times 2 = 40\%}
 \end{aligned}$$

Φθίνουσα απόσβεση

Πίνακας 7-7 | Χρονοδιάγραμμα της απόσβεσης του φορτηγού με τη μέθοδο της φθίνουσας απόσβεσης

	A	B	Γ	Δ	Ε	ΣΤ
1	Ημερομηνία	Κόστος	%	Ετήσιο Έξοδο	Συσ. Αποσβέσεις	Λογιστική Αξία
2	1/1/2011	41.000				41.000
3	31/12/2011		40%	16.400	16.400	24.600
4	31/12/2012		40%	9.840	26.400	14.760
5	31/12/2013		40%	5.904	32.144	8.856
6	31/12/2014		40%	3.542	35.686	5.314
7	31/12/2015		40%	4.314	40.000	1.000*
8						

*Οι αποσβέσεις του τελευταίου έτους είναι υπολογισμένη σε τρόπο που να αφήνει την εκτιμώμενη υπολειμ. αξία του παγίου ως λογιστική αξία

Για το πάγιο στοιχείο με ωφέλιμη ζωή 5 έτη ο συντελεστής της απόσβεσης είναι 40% ($20\% \times 2$)

Φθίνουσα απόσβεση

Πίνακας 7-7 | Χρονοδιάγραμμα της απόσβεσης του φορτηγού με τη μέθοδος της φθίνουσας απόσβεσης

	A	B	Γ	Δ	Ε	ΣΤ
1	Ημερομηνία	Κόστος	%	Ετήσιο Έξοδο	Συσ. Αποσβέσεις	Λογιστική Αξία
2	1/1/2011	41.000				41.000
3	31/12/2011		40%	16.400	16.400	24.600
4	31/12/2012		40%	9.840	26.400	14.760
5	31/12/2013		40%	5.904	32.144	8.856
6	31/12/2014		40%	3.542	35.686	5.314
7	31/12/2015		40%	4.314	40.000	1.000*
8						

*Οι αποσβέσεις του τελευταίου έτους είναι υπολογισμένη σε τρόπο που να αφήνει την εκτιμώμενη υπολειμ. αξία του παγίου ως λογιστική αξία

Πολλαπλασιάζουμε τον συντελεστή με την λογιστική αξία του παγίου στην αρχή της περιόδου: $(40\% \times \$41.000 = \$16.400)$

Η υπολειμματική αξία του παγίου δεν λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό της απόσβεσης, παρά μόνο κατά το τελευταίο έτος

Φθίνουσα απόσβεση

Πίνακας 7-7 | Χρονοδιάγραμμα της απόσβεσης του φορτηγού με τη μέθοδο της φθίνουσας απόσβεσης

	A1					
	A	B	Γ	Δ	Ε	ΣΤ
1	Ημερομηνία	Κόστος	%	Ετήσιο Έξοδο	Συσ. Αποσβέσεις	Λογιστική Αξία
2	1/1/2011	41.000				41.000
3	31/12/2011		40%	16.400	16.400	24.600
4	31/12/2012		40%	9.840	26.400	14.760
5	31/12/2013		40%	5.904	32.144	8.856
6	31/12/2014		40%	3.542	35.686	5.314
7	31/12/2015		40%	4.314	40.000	1.000*
8						

*Οι αποσβέσεις του τελευταίου έτους είναι υπολογισμένη σε τρόπο που να αφήνει την εκτιμώμενη υπολειμ. αξία του παγίου ως λογιστική αξία

Η απόσβεση στο τελευταίο έτος είναι \$4.314—η λογιστική αξία στο τέλος του 4^{ου} έτους, \$5.314 μείον \$1.000 υπολειμματική αξίας

- * Οι αποσβέσεις του τελευταίου έτος υπολογίζονται με τρόπο που να αφήνουν την εκτιμώμενη υπολειμματική αξία του παγίου

Φθίνουσα απόσβεση

Η μέθοδος φθίνουσας απόσβεσης διαφέρει από τις άλλες σε 2 σημεία:

- ◆ Η υπολειμματική αξία δεν λαμβάνεται αρχικά υπόψη. Οι αποσβέσεις του πρώτου έτους υπολογίζονται με βάση το πλήρες κόστος του παγίου
- ◆ Το έξοδο της απόσβεσης στον τελευταίο χρόνο είναι ένα «εμβαλωτικό» ποσό που απαιτείται για να παραμείνει η λογιστική αξία του παγίου ίση με την υπολειμματική του αξία

& σκέψου

Την 01/01 η FedEx αγόρασε ένα μηχάνημα κόστους \$10.000 με διάρκεια ωφέλιμης ζωής 5 χρόνια και υπολειμματική αξία \$2.000. Πόσες θα είναι οι ετήσιες αποσβέσεις με τη μέθοδο της φθίνουσας απόσβεσης;

Απάντηση

Ημερομηνία	Κόστος		Συντελεστής		Ετήσιο έξοδο απόσβεσης	Συσσωρευμένες αποσβέσεις	Λογιστική αξία
Έτος 1	\$ 10.000	x	40%	=	\$ 4.000	\$ 4.000	\$ 6.000
Έτος 2	6.000	x	40%	=	2.400	6.400	3.600
Έτος 3	3.600	x	40%	=	1.440	7.840	2.160
Έτος 4	2.160	x	40%	=	160	8.000	2.000
Έτος 5	2.000	x	40%	=	0	8.000	2.000

*Το πάγιο δεν μπορεί να αποσβεσθεί περισσότερο από την υπολειμματική του αξία των \$2.000.

Σύγκριση μεθόδων απόσβεσης

Σταθερής απόσβεσης

Στην περίπτωση παγίου στοιχείου που παράγει τα ίδια έσοδα κάθε χρόνο, η καλύτερη μέθοδος που ικανοποιεί την αρχή της αναγνώρισης του εξόδου

Μονάδων παραγωγής

Καλύτερη για πάγια που καταστρέφονται γρήγορα λόγω φυσικής φθοράς

Επιταχυνόμενης απόσβεσης

Καλύτερη για πάγια που παράγουν σημαντικά έσοδα στην αρχή της ωφέλιμης ζωής τους και λιγότερα τα επόμενα χρόνια

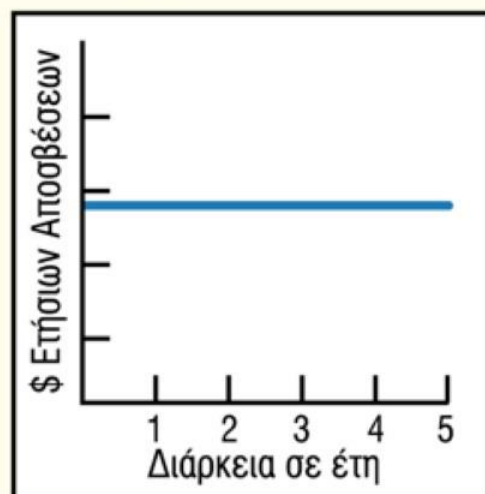
Σύγκριση μεθόδων απόσβεσης

Έτος	Ποσό απόσβεσης ανά έτος		
	Μέθοδος σταθερής απόσβεσης	Μέθοδος μονάδων παραγωγής	Μέθοδος επιταχυνόμενης (φθίνουσας) απόσβεσης
1	\$ 8.000	\$ 8.000	\$ 16.400
2	8.000	12.000	9.840
3	8.000	10.000	5.904
4	8.000	6.000	3.542
5	8.000	4.000	4.314
Σύνολο	<u>\$ 40.000</u>	<u>\$ 40.000</u>	<u>\$ 40.000</u>

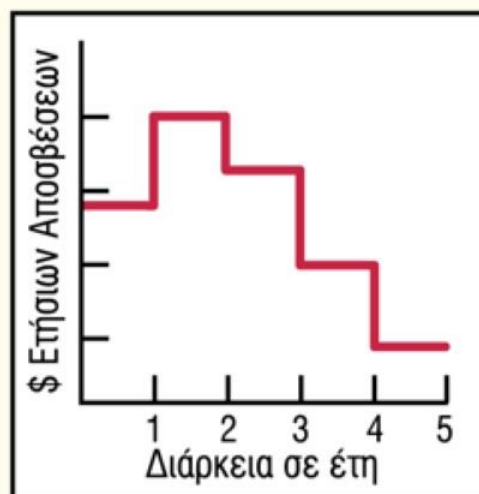
Σύγκριση μεθόδων απόσβεσης

Πίνακας 7-8 | Χρονοδιάγραμμα μεθόδων απόσβεσης

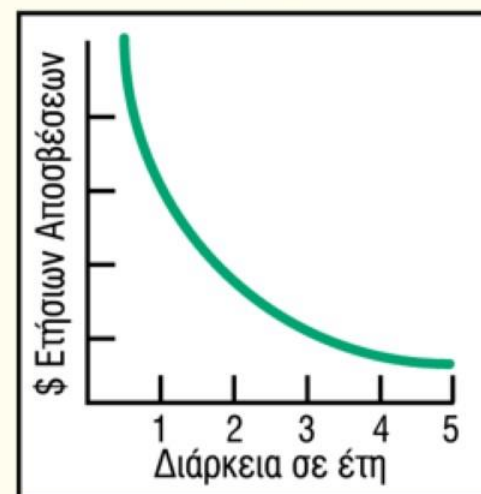
Γραμμική Μέθοδος

Μονάδες Παραγωγής

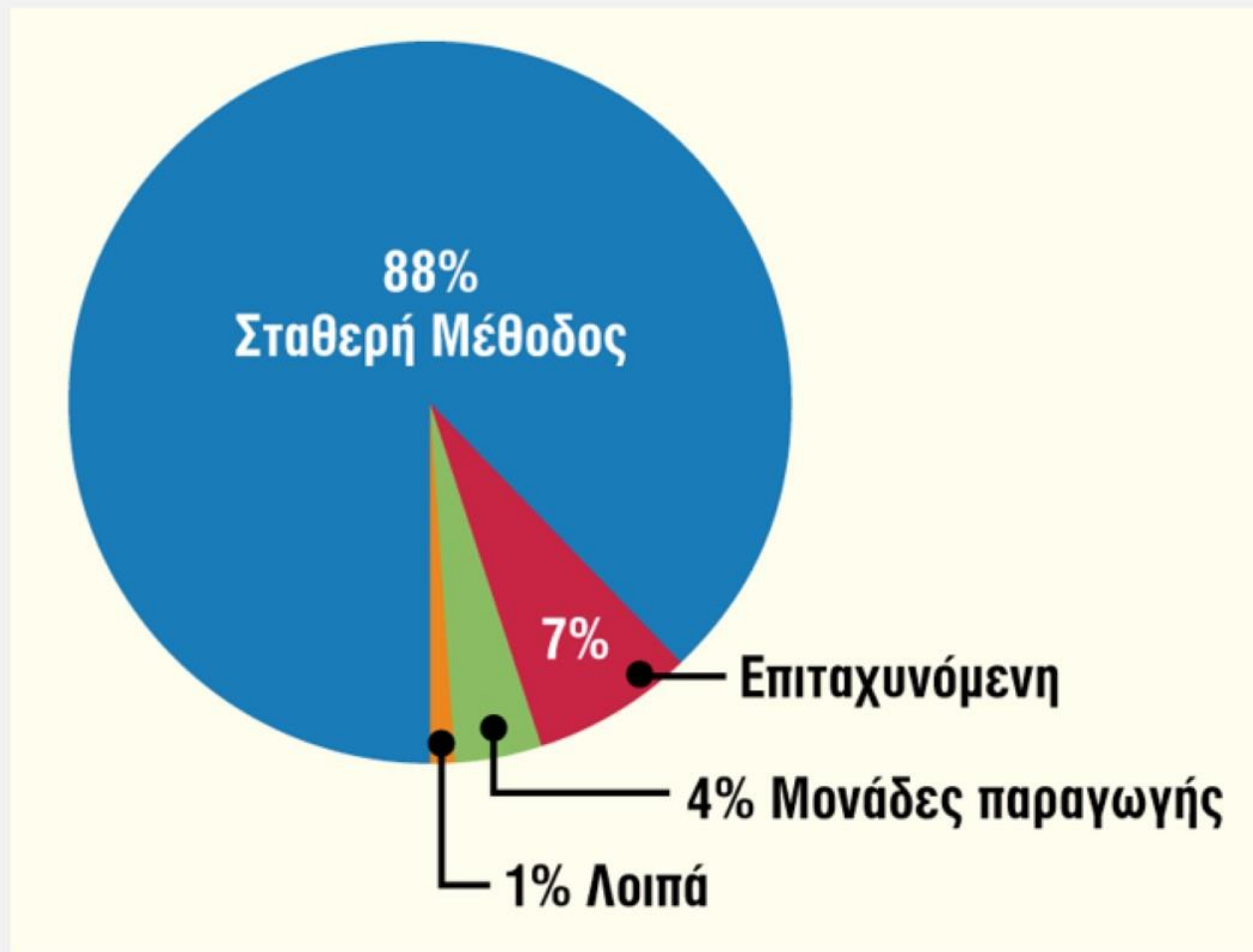

Επιταχυνόμενη

Σύγκριση μεθόδων απόσβεσης

Πίνακας 7-9 |
Μέθοδος
απόσβεσης
που
χρησιμοποιούν
600 εταιρείες

Παράδειγμα

Ένα εστιατόριο αγόρασε στις 02/01/2014 ένα όχημα για διανομές κατ'οίκον, αντί \$13,000. Η ωφέλιμη διάρκεια ζωής του οχήματος είναι 5 έτη. Στο τέλος της ωφέλιμης ζωής ο λογιστής εκτίμησε ότι η υπολειμματική αξία του θα είναι \$1.000. **Να καταρτιστεί χρονοδιάγραμμα αποσβέσεων ανά έτος του οχήματος με την μέθοδο σταθερής απόσβεσης.**

Παράδειγμα: Μέθοδος σταθερής απόσβεσης

Έτος	Αποσβεστέα αξία	x	Συντελεστής	=	Ετήσιο έξοδο απόσβεσης	Συσσωρευμένες αποσβέσεις	Λογιστική αξία
2014	\$ 12.000		20%		\$ 2.400	\$ 2.400	\$ 10.600
2015	12.000		20		2.400	4.800	8.200
2016	12.000		20		2.400	7.200	5.800
2017	12.000		20		2.400	9.600	3.400
2018	12.000		20		2.400	12.000	1.000

Παράδειγμα

Ένα εστιατόριο αγόρασε στις 02/01/2014 ένα όχημα για διανομές κατ'οίκον, αντί \$13,000. Το όχημα αναμένεται να παραμείνει σε λειτουργία 5 έτη (100.000 χλμ.). Στο τέλος της ωφέλιμης ζωής ο λογιστής εκτίμησε ότι η υπολειμματική αξία του θα είναι \$1.000. Το όχημα διένυσε 15.000 χλμ. το 1^ο έτος, 30.000 χλμ. το 2^ο, 20.000 χλμ. το 3^ο, 25.000 χλμ το 4^ο και 10.000 χλμ. το 5^ο έτος.

Να καταρτιστεί χρονοδιάγραμμα αποσβέσεων ανά έτος του οχήματος με την μέθοδο των μονάδων παραγωγής.

Παράδειγμα: Μονάδων παραγωγής

Έτος	Διανυθέντα χιλιόμετρα	x	Συντελεστής ανά χιλιομ.	=	Ετήσιο έξοδο απόσβεσης	Συσσωρευμένες αποσβέσεις	Λογιστική αξία
2014	15.000		\$ 0,12		\$ 1.800	\$ 1.800	\$ 11.200
2015	30.000		0,12		3.600	5.400	7.600
2016	20.000		0,12		2.400	7.800	5.200
2017	25.000		0,12		3.000	10.800	2.200
2018	10.000		0,12		1.200	12.000	1.000

$$\begin{aligned} \text{Απόσβεση ανά μονάδα παραγωγής} &= \frac{\$13.000 - \$1.000}{100.000 \text{ χλμ.}} = \$0,12/\text{χλμ.} \end{aligned}$$

Παράδειγμα

Ένα εστιατόριο αγόρασε στις 02/01/2014 ένα όχημα για διανομές κατ'οίκον, αντί \$13.000. Η ωφέλιμη διάρκεια ζωής του οχήματος είναι 5 έτη. Στο τέλος της ωφέλιμης ζωής ο λογιστής εκτίμησε ότι η υπολειμματική αξία του θα είναι \$1.000.

Να καταρτιστεί χρονοδιάγραμμα αποσβέσεων ανά έτος του οχήματος με την μέθοδο της επιταχυνόμενης (φθίνουσας) απόσβεσης.

Παράδειγμα: Φθίνουσα μέθοδος

Έτος	Λογιστική αξία αρχής	x	Συντελεστής φθίνουσας απόσβεσης	=	Ετήσιο έξοδο απόσβεσης	Συσσωρευμένες αποσβέσεις	Λογιστική αξία
2014	13.000		40%		\$ 5.200	\$ 5.200	\$ 7.800
2015	7.800		40		3.120	8.320	4.680
2016	4.680		40		1.872	10.192	2.808
2017	2.808		40		1.123	11.315	1.685
2018	1.685		40		685*	12.000	1.000

* Ο υπολογισμός του \$674 ($\$1.685 \times 40\%$) προσαρμόζεται στο \$685.

Άλλα ζητήματα στη λογιστική των παγίων

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία είναι πολύπλοκα επειδή:

- ◆ Έχουν μεγάλη διάρκεια ζωής
- ◆ Οι αποσβέσεις τους επηρεάζουν το φόρο εισοδήματος
- ◆ Οι εταιρείες μπορεί να πραγματοποιούν κέρδη ή ζημιές όταν πωλούν πάγια στοιχεία
- ◆ Μελλοντικές αλλαγές στη διεθνή λογιστική των παγίων μπορεί να επηρεάσουν την αναγνώριση και τις αναφερόμενες αξίες τους

Αποσβέσεις για φορολογικούς λόγους

Οι επιταχυνόμενες αποσβέσεις επιτρέπουν τις ταχύτερες μειώσεις φόρου

Οι μειώσεις φόρου μειώνουν τις άμεσες πληρωμές φόρου

Τα ποσά που εξοικονομούνται μπορούν να επανεπενδυθούν

Αποσβέσεις για φορολογικούς λόγους

Πίνακας 7-10 | Το ταμειακό πλεονέκτημα των επιταχυνόμενων αποσβέσεων για φορολογικούς λόγους

	Σταθερή	Επιταχυνόμενη
1 Ταμειακά έσοδα.....	€400.000	€400.000
2 Ταμειακά λειτουργικά έξοδα.....	300.000	300.000
3 Λειτουργικές ταμειακές ροές προ φόρων.....	100.000	100.000
4 Αποσβέσεις (μη ταμειακό έξοδο)	8.000	16.400
5 Κέρδη πρό φόρων.....	€ 92.000	€ 83.600
6 Φόρος εισοδήματος (30%)	€ 27.600	€ 25.080
Ανάλυση Ταμειακών Ροών:		
7 Λειτουργικές ταμειακές ροές προ φόρων.....	€100.000	€100.000
8 Φόρος εισοδήματος.....	27.600	25.080
9 Λειτουργικές ταμειακές ροές.....	€ 72.400	€ 74.920
10 Επιπλέον χρήματα για επενδύσεις εάν χρησιμοποιηθεί η επιταχυνόμενη μέθοδος (\$74,920 - \$72,400).....		€ 2.520

Αποσβέσεις για μέρος του χρόνου

Οι εταιρείες πρέπει να υπολογίζουν αποσβέσεις μέρος του χρόνου

Παράδειγμα: Έστω μια εταιρεία αγοράζει ένα κτίριο την 1^η Απριλίου αντί €500.000. Η εκτιμώμενη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του είναι 20 έτη και η εκτιμώμενη υπολειμματική του αξία €80.000. Η λογιστική χρήση λήγει στις 31/12. Να υπολογιστούν οι αποσβέσεις της περιόδου Απριλίου-Δεκεμβρίου.

$$\text{Αποσβέσεις για το έτος} = \frac{500.000 - 80.000}{20} = \mathbf{€21.000}$$

$$\text{Αποσβέσεις για μέρος του έτους} = €21.000 \times 9/12 = \mathbf{€15.750}$$

Αλλαγή της διάρκειας της ωφέλιμης ζωής ενός παγίου

Καθώς ένα πάγιο χρησιμοποιείται η εταιρεία μπορεί να μεταβάλλει τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του με βάση την εμπειρία της και καινούριες πληροφορίες

- ◆ Υπολογίζεται στην περίοδο της αλλαγής και για τις μελλοντικές περιόδους
- ◆ Προηγούμενα έτη δεν επηρεάζονται από την αλλαγή
- ◆ Ονομάζεται *μεταβολή των λογιστικών εκτιμήσεων*

Μεταβολή εκτίμησης

Παράδειγμα: Η Arcadia αγόρασε εξοπλισμό αντί \$510.000, με ωφέλιμη διάρκεια ζωής 10 έτη και υπολειμματική αξία \$10.000. Οι αποσβέσεις υπολογίζονταν για 7 έτη με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης. Το 2014 (8^ο έτος), αποφασίζεται ότι η συνολική ωφέλιμη διάρκεια ζωής θα πρέπει να είναι 15 έτη και η υπολειμματική αξία €5.000.

Ζητείται:

- ◆ Η εγγραφή διόρθωσης της απόσβεσης του προηγούμενου έτους.
- ◆ Να υπολογιστεί η απόσβεση για το 2014.

Δεν απαιτείται
εγγραφή

Μεταβολή εκτίμησης

Μετά από 7 έτη

Κόστος εξοπλισμού	\$510.000
Υπολειμματική αξία	<u>- 10,000</u>
Αποσβεστέα αξία	500.000
Ωφέλιμη ζωή (αρχική)	10 έτη
Ετήσια απόσβεση	<u><u>\$ 50.000</u></u>

Πρώτα, υπολογίζεται η νέα λογιστική αξία κατά την ημ/νία της μεταβολής εκτίμησης.

$$\times 7 \text{ έτη} = \$350.000$$

Ισολογισμός (31/122013)

Ενσώματα πάγια:

Εξοπλισμός	\$510.000
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	<u>350.000</u>
Νέα λογιστική αξία	<u><u>\$160,000</u></u>

Μεταβολή εκτίμησης

Μετά από 7 έτη

Νέα λογιστική αξία	\$160.000
Υπολειμματική αξία (νέα)	<u>5.000</u>
Αποσβεστέα αξία	155.000
Ωφέλιμη ζωή που απομένει	<u>8 έτη</u>
Ετήσια απόσβεση	<u><u>\$ 19.375</u></u>

Υπολογισμός
αποσβέσεων για το
2014.

Ημερολογιακή εγγραφή για το 2014 και τα μελλοντικά έτη.

Αποσβέσεις	19.375	
Συσσωρευμένες αποσβέσεις		19.375

Πλήρως αποσβεσμένα πάγια

Παράδειγμα: Έστω ότι μια εταιρεία έχει ένα πλήρως αποσβεσμένο μηχάνημα με μηδενική υπολειμματική αξία

<u>Εξοπλισμός</u>	—	<u>Συσσωρευμένες αποσβέσεις</u>	=	Λογιστική αξία
60.000		60.000		\$ 0

- ▶ Μπορεί να χρησιμοποιήσει το μηχάνημα για αρκετά χρόνια ακόμα
- ▶ Δεν θα εγγράψει άλλες αποσβέσεις
- ▶ Όταν η FedEx αποσύρει τα μηχανήματά της διαγράφει το κόστος του στοιχείου και τις συσσωρευμένες αποσβέσεις από τα βιβλία της

7

Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία, Φυσικοί Πόροι και Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

Αντικείμενο μάθησης

4. **Ανάλυση** των επιπτώσεων από την πώληση παγίων στοιχείων του ενεργητικού

Ανάλυση των επιπτώσεων από την πώληση παγίων στοιχείων του ενεργητικού

Πρέπει να ενημερωθούν οι αποσβέσεις ώστε να:

- ▶ Υπολογίσει την τελική λογιστική αξία του παγίου, και να
- ▶ Καταχωρήσει τη δαπάνη μέχρι την ημέρα της πώλησης ή της απομάκρυνσης

Το πάγιο και οι αντίστοιχες συσσωρευμένες αποσβέσεις του πρέπει να αφαιρεθούν από τα βιβλία

Απομάκρυνση ενός πλήρως αποσβεσμένου παγίου χωρίς αντίτιμο

Παράδειγμα: Έστω ότι καταχωρήθηκαν οι αποσβέσεις της τελευταίας χρονιάς σχετικά με μηχάνημα κόστους €60.000 και μηδενικής εκτιμώμενης υπολειμματικής αξίας. Επομένως, οι συσσωρευμένες αποσβέσεις του ανέρχονται σε €60.000. Υποθέτοντας ότι το μηχάνημα αυτό καταστρέφεται, η εγγραφή καταχώρισης της απομάκρυνσής του θα είναι:

	Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
	Συσσωρευμένες αποσβέσεις	60.000	
	Μηχάνημα		60.000

Απομάκρυνση ενός πλήρως αποσβεσμένου παγίου χωρίς αντίτιμο

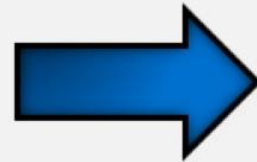
Παράδειγμα: Έστω ότι το μηχάνημα που κόστισε €60.000 έχει συσσωρεύσει αποσβέσεις ύψους €50.000, και επομένως η λογιστική του αξία είναι €10.000. Η απομάκρυνση του μηχανήματος αυτού θα επιφέρει ζημία ίση με την αναπόσβεστη λογιστική του αξία:

	Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
	Συσσωρευμένες αποσβέσεις	50.000	
	Ζημία από απομάκρυνση μηχανήματος	10.000	
	Μηχάνημα		60.000

Το κέρδος ή η ζημία από την απομάκρυνση του μηχανήματος αναφέρεται ως **Λοιπά ή έκτακτα κέρδη/ζημίες** στην κατάσταση αποτελεσμάτων

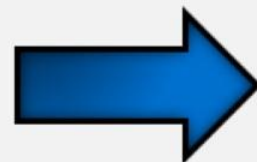
Πώληση παγίου στοιχείου

Όταν η τιμή πώλησης είναι **μεγαλύτερη** από την λογιστική αξία

Κέρδος

Όταν η τιμή πώλησης είναι **μικρότερη** από την λογιστική αξία

Ζημία

Πώληση παγίου στοιχείου

Παράδειγμα: Έστω ότι στις 30 Σεπτεμβρίου 2014 η FedEx πώλησε εξοπλισμό αντί \$7.300 μετρητοίς. Το κόστος του εξοπλισμού ήταν \$10.000 όταν αγοράστηκε την 1^η Ιανουαρίου 2011, και έχει αποσβεστεί με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης. Η FedEx έχει εκτιμήσει ωφέλιμη διάρκεια ζωής 10 έτη και μηδενική υπολειμματική αξία. Πριν την πώληση οι αποσβέσεις από 1/1/2014 μέχρι την ημ/νία της πώλησης θα πρέπει να ενημερωθούν. Η εγγραφή των αποσβέσεων στις 30 Σεπτεμβρίου 2014, θα είναι

	Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
	Αποσβέσεις	750	
	Συσσωρευμένες αποσβέσεις		750
	(\$10.000 ÷ 10 έτη x 9/12 = \$750)		

Πώληση παγίου στοιχείου

Παράδειγμα: Η λογιστική αξία του εξοπλισμού είναι \$6.250.

Εξοπλισμός		Συσσωρευμένες αποσβέσεις - Εξοπλισμός		
1 Ιαν. 2011	10.000	10.000	31 Δεκ. 2011	1.000
			31 Δεκ. 2012	1.000
			31 Δεκ. 2013	1.000
			30 Σεπ. 2014	750
			Υπολ.	3.750
				= Λογιστική αξία \$ 6.250

Κέρδη από πώληση εξοπλισμού:

Είσπραξη μετρητών από πώληση παγίου.....		\$ 7.300
Λογιστική αξία πωληθέντος παγίου:		
Κόστος.....	\$ 10.000	
Μείον: Συσσωρευμένες αποσβέσεις.....	<u>(3.750)</u>	<u>6.250</u>
Κέρδος από πώληση παγίου στοιχείου.....		<u>\$ 1.050</u>

Πώληση παγίου στοιχείου

Είσπραξη μετρητών από πώληση παγίου.....		\$ 7.300
Λογιστική αξία πωληθέντος παγίου:		
Κόστος.....	\$ 10.000	
Μείον: Συσσωρευμένες αποσβέσεις.....	<u>(3.750)</u>	<u>6.250</u>
Κέρδος από πώληση παγίου στοιχείου.....		<u>\$ 1.050</u>

Η εγγραφή καταχώρισης της πώλησης:

	Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
	Ταμειακά διαθέσιμα	7.300	
	Συσσωρευμένες αποσβέσεις	3.750	
	Εξοπλισμός		10.000
	Κέρδη από πώληση παγίου		1.050

Πώληση παγίου στοιχείου

Παράδειγμα: Έστω στις 02/01/2014, η Crystal Inc., αγόρασε έπιπλα αξίας \$8.700 τοις μετρητοίς, εκτιμώντας ότι θα παραμείνουν σε λειτουργία για 5 έτη. Η εταιρεία αποσβαίνει τα έπιπλα με την φθίνουσα (επιταχυνόμενη) μέθοδο, με εκτιμώμενη υπολειμματική αξία \$1.800. Στις 30/09/2015, η εταιρεία πώλησε τα έπιπλα για \$2.600. Να καταχωρηθούν οι αποσβέσεις των επίπλων για το 2015 και η πώλησή τους. Εκτός από την εγγραφή, να δείξετε τον υπολογισμό του κέρδους ή της ζημιάς από την πώληση.

Ημερομηνία	Κόστος	Συντελεστής	Ετήσια απόσβεση	Μέρος του χρόνου	Απόσβεση τρέχοντος έτους	Συσσωρευμένες αποσβέσεις	Λογιστική αξία			
2014	\$ 8.700	x	40%	=	\$ 3.480	\$ 3.480	\$ 5.220			
2015	5.220	x	40%	=	2.088	x	9/12	1.566	5.046	3.654

Πώληση παγίου στοιχείου

Παράδειγμα: Να δείξετε τον υπολογισμό του κέρδους ή της ζημιάς από την πώληση.

Ημερομηνία	Κόστος	Συντελεστής	Ετήσια απόσβεση	Μέρος του χρόνου	Απόσβεση τρέχοντος έτους	Συσσωρευμένες αποσβέσεις	Λογιστική αξία			
2014	\$ 8.700	x	40%	=	\$ 3.480	\$ 3.480	\$ 5.220			
2015	5.220	x	40%	=	2.088	x	9/12	1.566	5.046	3.654

Τιμή πώλησης	\$2.600
Μείον λογιστική αξία επίπλων	- 3.654
Ζημία από την πώληση	<u>\$1.054</u>

Πώληση παγίου στοιχείου

Παράδειγμα: Να καταχωρηθούν οι αποσβέσεις των επίπλων για το 2015 και η πώλησή τους.

	Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
	Αποσβέσεις	1.566	
	Συσσωρευμένες αποσβέσεις		1.566
	Ταμειακά διαθέσιμα	2.600	
	Συσσωρευμένες αποσβέσεις	5.046	
	Ζημία από πώληση παγίων	1.054	
	Έπιπλα		8.700

Ανταλλαγή παγίου στοιχείου

- ▶ Παλιά πάγια στοιχεία ανταλλάσσονται με καινούργια
 - Μη χρηματικά ανταλλαγή
- ▶ Το κόστος του παγίου που αποκτήθηκε ισούται με την εύλογη αξία του παγίου που παραδόθηκε
 - Παλιό πάγιο και τυχόν επιπλέον μετρητά
- ▶ Η διαφορά ανάμεσα στην εύλογη αξία του παλιού παγίου και την λογιστική του αξία αναγνωρίζεται ως κέρδος ή ζημία.

Ανταλλαγή παγίου στοιχείου

Παράδειγμα: Έστω η ΩΜΕΓΑ ΑΕ ανταλλάσσει ένα παλαιό φορτηγό με ένα καινούργιο εύλογης αξίας €15.000 καταβάλλοντας €10.000 σε μετρητά. Το κόστος του παλαιού φορτηγού είναι €9.000 και οι συσσωρευμένες αποσβέσεις €8.000. Η τεκμαρτή εύλογη αξία του παλαιού φορτηγού είναι €5.000 (€15.000 – €10.000). Το κόστος του νέου φορτηγού είναι €15.000 (εύλογη αξία παλαιού παγίου €5.000 συν πληρωμή μετρητών €10.000). Η εγγραφή θα είναι:

	Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
	Φορτηγό (καινούργιο)	15.000	
	Συσσωρευμένες αποσβέσεις (παλιό πάγιο)	8.000	
	Φορτηγό (παλαιό)		9.000
	Ταμειακά διαθέσιμα		10.000
	Κέρδος από ανταλλαγή φορτηγού		4.000

Λογαριασμοί για την ανάλυση συναλλαγών σε πάγια στοιχεία

Κτίρια ή Εξοπλισμός

Υπόλοιπο έναρξης Κόστος αγοράς παγίου	Κόστος διάθεσης παγίου
Υπόλοιπο λήξης	

Ταμειακά διαθέσιμα

Εισπράξεις από τη διάθεση παγίου	Πληρωμές για την απόκτηση παγίου
-------------------------------------	-------------------------------------

Αποσβέσεις

Αποσβέσεις της τρέχουσας περιόδου	
--------------------------------------	--

Συσσωρευμένες Αποσβέσεις

Συσσωρευμένες αποσβέσεις του παγίου	Υπόλοιπο έναρξης Αποσβέσεις της τρέχουσας περιόδου
	Υπόλοιπο λήξης

Μακροπρόθεσμα δάνεια

	Σύναψη δανείων για την αγορά παγίου
--	--

Κέρδη από την Πώληση Παγίου

	Κέρδος από πώληση
--	-------------------

Ζημιά από την Πώληση Παγίου

Ζημιά από πώληση	
------------------	--

7

Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία, Φυσικοί Πόροι και Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

Αντικείμενο μάθησης

5. Εφαρμογή των ΓΠΛΑ όσον αφορά τους φυσικούς πόρους και τα άυλα πάγια

Λογιστική παρακολούθηση φυσικών πόρων

- ▶ Περιλαμβάνουν μεταλλεία, πετρελαιοπηγές και δάση
- ▶ Ελαττώνονται φυσικά με το χρόνο-εξαντληση
 - Διαφέρει από την απόσβεση
 - Υπολογίζεται όπως οι αποσβέσεις με βάση τις μονάδες παραγωγής
- ▶ Όταν όλοι οι αποσπώμενοι πόροι έχουν πωληθεί
 - Το ποσό που εξαντλείται μεταφέρεται στα έξοδα
- ▶ Αν μέρος του αποσπώμενου πόρου δεν πωληθεί άμεσα
 - Θεωρείται απόθεμα

Λογιστική παρακολούθηση φυσικών πόρων

Παράδειγμα: Ένα κοίτασμα πετρελαίου που έχει κοστίσει στην εταιρεία \$100.000.000 και περιλαμβάνει 10 εκατ. βαρέλια πετρελαίου. Έστω ότι η εταιρεία είναι καθετοποιημένη, δηλ. αντλεί και διυλίζει πετρέλαιο, οπότε διατηρεί μια ποσότητα αποθεμάτων αντί να πωλεί όλη την παραγωγή της. Την στιγμή που αγοράζει το κοίτασμα γίνεται η εξής εγγραφή:

	Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
	Κοίτασμα πετρελαίου	100.000.000	
	Ταμειακά διαθέσιμα		100.000.000

Λογιστική παρακολούθηση φυσικών πόρων

Παράδειγμα: Η τιμή εξάντλησης είναι \$10 το βαρέλι (\$100.000.000 ÷ 10 εκατ. βαρέλια). Αν εξορυχθούν 3 εκατ. βαρέλια και πωληθούν 1 εκατ. βαρέλια, θα πρέπει να γίνουν οι ακόλουθες εγγραφές:

	Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
	Αποθέματα πετρελαίου (3 εκατ. βαρέλια x \$10)	30.000.000	
	Κοίτασμα πετρελαίου		30.000.000
	Κόστος πωληθέντος πετρελαίου (1 εκατ. βαρέλια x \$10)	10.000.000	
	Αποθέματα πετρελαίου		10.000.000

Λογιστική παρακολούθηση άυλων περιουσιακών στοιχείων

- ▶ Δεν έχουν φυσική υπόσταση
 - Ενσωματώνουν ειδικά δικαιώματα
 - Περιλαμβάνουν πατέντες, πνευματικά δικαιώματα, και δικαιοχρησίες
- ▶ Δύο κατηγορίες
 - Περιορισμένη διάρκεια ζωής
 - Υπόκεινται σε απόσβεση
 - Μέθοδος σταθερής απόσβεσης
 - Πιστώνεται απευθείας ο λογ/μός του παγίου
 - Απεριόριστη διάρκεια ζωής
 - Ελέγχονται για απομείωση

Λογιστική παρακολούθηση άυλων περιουσιακών στοιχείων

Ευρεσιτεχνίες

- ▶ Παραχωρήσεις και άδειες που χορηγεί το κράτος
- ▶ Η εταιρεία αποκτά αποκλειστικό δικαίωμα παραγωγής και πώλησης της εφεύρεσης για 20 χρόνια

Λογιστική παρακολούθηση άυλων περιουσιακών στοιχείων

Ευρεσιτεχνίες

Παράδειγμα: Η Sony κατέβαλε την 01/01 \$170.000 για να αγοράσει ευρεσιτεχνία και πιστεύει ότι η διάρκεια της ωφέλιμης ζωής της είναι 5 έτη, και όχι 20. Οι ετήσιες αποσβέσεις ανέρχονται σε \$34.000 ($\$170.000 \div 5$). Η Sony καταχωρεί την απόκτηση ως εξής:

	Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
01/01	Ευρεσιτεχνίες	170.000	
	Ταμειακά διαθέσιμα		170.000

Λογιστική παρακολούθηση άυλων περιουσιακών στοιχείων Ευρεσιτεχνίες

Παράδειγμα: Η Sony κατέβαλε την 01/01 \$170.000 για να αγοράσει ευρεσιτεχνία και πιστεύει ότι η διάρκεια της ωφέλιμης ζωής της είναι 5 έτη, και όχι 20. Οι ετήσιες αποσβέσεις ανέρχονται σε \$34.000 ($\$170.000 \div 5$). Η Sony καταχωρεί την απόσβεση ως εξής:

	Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
31/12	Αποσβέσεις - Ευρεσιτεχνίες	34.000	
	Ευρεσιτεχνίες		34.000

Λογιστική παρακολούθηση άυλων περιουσιακών στοιχείων

Πνευματικά δικαιώματα

- ▶ Τα χορηγεί το κράτος
- ▶ Παρέχουν την αποκλειστικότητα αναπαραγωγής και πώλησης ενός βιβλίου, μουσικών συνθέσεων και άλλων μορφών τέχνης
- ▶ Εκτείνονται για διάστημα 70 ετών μετά το θάνατο του δημιουργού τους
 - Η ωφέλιμη διάρκεια ζωής είναι συνήθως πολύ μικρή

Λογιστική παρακολούθηση άυλων περιουσιακών στοιχείων

Εμπορικά σήματα και ονόματα

- ▶ Διακριτή αναγνώριση ενός προϊόντος ή υπηρεσίας
- ▶ Η ωφέλιμη διάρκεια ζωής καθορίζεται από συμβάσεις
 - Μπορεί να έχουν απεριόριστη διάρκεια ωφέλιμης ζωής
- ▶ Συνοδεύονται από το χαρακτηριστικό TM ή ®

Λογιστική παρακολούθηση άυλων περιουσιακών στοιχείων

Δικαιοχρησίες και Άδειες

- ▶ Προνόμια που παρέχονται από μια ιδιωτική επιχείρηση ή από κρατικούς φορείς
- ▶ Δίνουν το δικαίωμα πώλησης ενός συγκεκριμένου προϊόντος κάτω από ειδικές συνθήκες
- ▶ Παραδείγματα αποτελούν αλυσίδες εστιατορίων, και ξενοδοχείων
- ▶ Έχουν απεριόριστη διάρκεια ζωής

Λογιστική παρακολούθηση άυλων περιουσιακών στοιχείων

Υπεραξία

- ▶ Αναγνωρίζεται μόνο με την αγορά μιας άλλης εταιρείας
- ▶ Ορίζεται ως η διαφορά μεταξύ του κόστους απόκτησης μιας άλλης εταιρείας και της συνολικής αγοραίας αξίας των καθαρών περιουσιακών της στοιχείων
- ▶ Δεν αποσβένεται

7

Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία, Φυσικοί Πόροι και Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

Αντικείμενο μάθησης

- 6. Ερμηνεία** των επιπτώσεων που έχει η απομείωση ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις

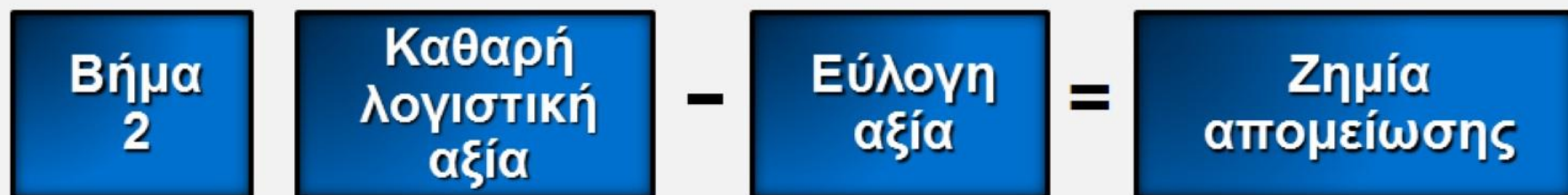
Ερμηνεία των επιπτώσεων που έχει η απομείωση ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις

- ▶ Τόσο τα ενσώματα όσο και τα ασώματα πάγια πρέπει να ελέγχονται ετησίως για απομείωση της αξίας τους
- ▶ Συμβαίνει όταν οι εκτιμημένες μελλοντικές σταμειακές ροές είναι μικρότερες από την καθαρή λογιστική τους αξία
- ▶ Η λογιστική αξία προσαρμόζεται στην εύλογη αξία
- ▶ Η λογιστική για τον έλεγχο απομείωσης περιλαμβάνει **δύο βήματα**

Ερμηνεία των επιπτώσεων που έχει η απομείωση ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις

Αν ναι, το πάγιο έχει απομειωθεί και προχωράμε στο βήμα 2

Έλεγχος απομείωσης αξίας παγίου

Έστω ότι η FedEx έχει ένα ενσώματο πάγιο με τα εξής στοιχεία στις 31 Μαΐου 2012:

- Καθαρή λογιστική αξία \$100 εκατ.
- Εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές 80 εκατ.
- Εύλογη (αγοραία) αξία 70 εκατ.

Τα δύο βήματα της διαδικασίας θα είναι:

Το πάγιο απομειώνεται

Έλεγχος απομείωσης αξίας παγίου

Έστω ότι η FedEx έχει ένα ενσώματο πάγιο με τα εξής στοιχεία στις 31 Μαΐου 2012:

- Καθαρή λογιστική αξία \$100 εκατ.
- Εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές 80 εκατ.
- Εύλογη (αγοραία) αξία 70 εκατ.

Τα δύο βήματα της διαδικασίας θα είναι:

Βήμα 2	Καθαρή λογιστική αξία	-	Εύλογη αξία	=	Ζημία απομείωσης
	\$100 εκατ.	-	\$70 εκατ.	=	\$30 εκατ.

Έλεγχος απομείωσης αξίας παγίου

Έστω ότι η FedEx έχει ένα ενσώματο πάγιο με τα εξής στοιχεία στις 31 Μαΐου 2012:

- Καθαρή λογιστική αξία \$100 εκατ.
- Εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές 80 εκατ.
- Εύλογη (αγοραία) αξία 70 εκατ.

Η εταιρεία θα κάνει την ακόλουθη εγγραφή:

	Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
31/05	Ζημία απομείωσης	30.000.000	
	Πάγιο περιουσιακό στοιχείο		30.000.000

7

Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία, Φυσικοί Πόροι και Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

Αντικείμενο μάθησης

7. **Ανάλυση** της αποδοτικότητας των παγίων περιουσιακών στοιχείων

Ανάλυση της αποδοτικότητας των παγίων περιουσιακών στοιχείων

Καθαρά κέρδη

Μέσος όρος
ενεργητικού

$(\text{Ενεργητικό έναρξης} + \text{Ενεργητικό λήξης}) \div 2$

Μετράει το ποσό που κέρδισε η εταιρεία για κάθε χρηματική μονάδα που έχει επενδυθεί

Ανάλυση DuPont: Μια αναλυτική εικόνα του δείκτη αποδοτικότητας

$$\text{Περιθώριο καθαρού κέρδους} = \frac{\text{Καθαρά κέρδη}}{\text{Καθαρές πωλήσεις}}$$

Μετράει το ποσοστό του καθαρού κέρδους που επιτυγχάνει η εταιρεία από τις πωλήσεις της

Αυξάνεται με τους εξής τρόπους:

1. Την αύξηση του όγκου των πωλήσεων
2. Την αύξηση των τιμών πώλησης
3. Τη μείωση του κόστους πωληθέντων και των λειτουργικών εξόδων

Ανάλυση DuPont: Μια αναλυτική εικόνα του δείκτη αποδοτικότητας

Μετράει το ύψος των πωλήσεων που προκαλεί η πένδυση μια χρηματικής μονάδας

Αυξάνεται από:

1. Την αύξηση των πωλήσεων και τη μείωση των διαθέσιμων αποθεμάτων
2. Την κατάργηση μη αποδοτικών τμημάτων, την πώληση αδρανών περιουσιακών στοιχείων και τη συγκέντρωση των δραστηριοτήτων

**Κυκλοφοριακή
ταχύτητα
ενεργητικού**

=

**Καθαρές
πωλήσεις**

**Μέσος όρος
ενεργητικού**

Ανάλυση DuPont: Μια αναλυτική εικόνα του δείκτη αποδοτικότητας

Περιθώριο
καθαρού
κέρδους

=

Καθαρά
κέρδη

Καθαρές
πωλήσεις

Κυκλοφοριακή
ταχύτητα
ενεργητικού

=

Καθαρές
πωλήσεις

Μέσος όρος
ενεργητικού

Ανάλυση DuPont: Μια αναλυτική εικόνα του δείκτη αποδοτικότητας

7

Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία, Φυσικοί Πόροι και Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

Αντικείμενο μάθησης

8. **Ανάλυση** των επιπτώσεων που επιφέρουν στις ταμειακές ροές οι συναλλαγές σε πάγια περιουσιακά στοιχεία

Ανάλυση των επιπτώσεων που επιφέρουν στις ταμειακές ροές οι συναλλαγές σε πάγια περιουσιακά στοιχεία

Στοιχεία	Ενότητα	Περιγραφή
Αποσβέσεις	Λειτουργική	Προστίθεται στα καθαρά κέρδη ως προσαρμογή
Πωλήσεις παγίων	Επενδυτική	Ταμειακές εισπράξεις από πωλήσεις παγίων (εισροές)
Αγορές παγίων	Επενδυτική	Αγορές μετρητοίς (εκροές)

Πνευματικά δικαιώματα

Το έργο αυτό προστατεύεται από τον νόμο περί πνευματικών δικαιωμάτων των Η.Π.Α. και παρέχεται αποκλειστικά για χρήση από τους εισηγητές κατά την διδασκαλία των μαθημάτων τους και την αξιολόγηση των σπουδαστών. Διάθεση ή πώληση οποιουδήποτε μέρους του έργου (συμπεριλαμβανομένου και του διαδικτύου) θα καταστρέψει την ακεραιότητα του έργου και δεν επιτρέπεται. Το έργο και το υλικό του δεν θα πρέπει να διατίθεται στους σπουδαστές παρά μόνο από τους εισηγητές που χρησιμοποιούν το αντίστοιχο βιβλίο στο μάθημά τους. Όλοι οι αποδέκτες του έργου αυτού αναμένεται να συμμορφωθούν με τους περιορισμούς αυτούς και να τιμήσουν τους εκπαιδευτικούς στόχους και τις ανάγκες άλλων εισηγητών που βασίζονται στο υλικό αυτό.